

**Uzasadnienie do zarządzenia Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska
we Wrocławiu z dnia 11 października 2022 r. w sprawie ustanowienia planu zadań
ochronnych dla obszaru Natura 2000 Ludów Śląski PLH020073**

Zgodnie z art. 28 ust. 5 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2022 r., poz. 916 i poz. 1726) regionalny dyrektor ochrony środowiska ustanawia, w drodze aktu prawa miejscowego, w formie zarządzenia, plan zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000. Plan zadań ochronnych sporządzany jest na 10 lat, pierwszy projekt sporządza się w terminie 6 lat od dnia zatwierdzenia obszaru przez Komisję Europejską jako obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty (art. 28 ust. 1 ustawy o ochronie przyrody).

Obszar Natura 2000 Ludów Śląski PLH020073 zatwierdzono *Decyzją Komisji z dnia 10 stycznia 2011 r. w sprawie przyjęcia na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG czwartego zaktualizowanego wykazu terenów mających znaczenie dla Wspólnoty składających się na kontynentalny region biogeograficzny (2011/64/UE)*, a wyznaczono w celu zachowania we właściwym stanie przedmiotów ochrony wymienionych w Załączniku I Dyrektywy Siedliskowej tj.:

- 6410 Zmiennowilgotne łąki trzęślicowe *Molinion*,
- 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie *Arrhenatherion elatioris*.

Projekt planu zadań ochronnych dla obszaru mającego znaczenie dla Wspólnoty - Ludów Śląski PLH020073 (zwanego dalej również „Obszarem”) został sporządzony z uwzględnieniem wymagań określonych w art. 28 ust. 10 ustawy o ochronie przyrody oraz zgodnie z zapisami rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 17 lutego 2010 r. w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000 (Dz. U. Nr 34, poz. 186 ze zm.).

Założeniem do opracowania projektu planu zadań ochronnych dla Obszaru jest utrzymanie lub odtworzenie właściwego stanu przedmiotów ochrony, który to obowiązek wynika z art. 6 (1) Dyrektywy Siedliskowej.

Przedmiotowy projekt planu zadań ochronnych zawiera wszystkie niezbędne elementy wynikające z zapisów ww. ustawy o ochronie przyrody i ww. rozporządzenia w sprawie sporządzania projektu planu zadań ochronnych dla obszaru Natura 2000.

W trakcie prac terenowych zweryfikowano listę przedmiotów ochrony w Obszarze i dodano siedlisko przyrodnicze 91F0 Łęgowe lasy dębowo-wiązowo-jesionowe (*Ficario-Ulmetum*) w wyniku zmiany oceny reprezentatywności z D na C. Ponadto dokonano zmian oceny poszczególnych parametrów łąkowych siedlisk przyrodniczych (6410, 6510), tj. wielkość zajmowanej powierzchni, reprezentatywność, stan zachowania i ocena ogólna. Zaktualizowano również opis Obszaru, wartość przyrodniczą i znaczenie oraz zagrożenia. Powyższe pozwoliło na zaktualizowanie Standardowego Formularza Danych Obszaru (aktualizacja SDF – grudzień 2021 r.).

Głównym zagrożeniem dla ww. siedlisk łąkowych jest przekształcanie użytków zielonych na grunty orne, intensywne koszenie oraz zaniechanie koszenia, co skutkuje sukcesją wtórną oraz

intensywnym rozwojem ekspansywnych gatunków roślin. Natomiast głównym zagrożeniem dla siedliska 91F0 jest usuwanie martwych i zamierających drzew oraz rozwój ekspansywnych gatunków roślin.

Cele działań ochronnych zostały określone na podstawie przeprowadzonych prac terenowych oraz metodyki GIOŚ (2012).

Określony ogólny cel ochrony siedliska 91F0 (U2) wynika z młodego wieku drzewostanu oraz braku martwego drewna wielkowymiarowego, dodatkowo w przeciągu 10 lat obowiązywania PZO parametry te nie ulegną znaczącej poprawie. W przypadku powstrzymania się od wykorzystywania gospodarczego ww. siedliska lub prowadzenia prac w sposób ekstensywny będzie następowała bardzo powolna, ale stała poprawa struktury i funkcji tego siedliska.

Wskazane ogólne cele ochrony dla ww. siedlisk łąkowych (U1) wynikają z faktu, iż płaty siedlisk charakteryzują się m.in. niewystarczającą reprezentacją gatunków typowych dla siedliska, fragmentacją wywołaną zamianą łąk na grunty orne, nadmierną reprezentacją niepożądanych gatunków wywołana brakiem użytkowania lub zmiany w strukturze siedliska spowodowane niewłaściwym (zbyt wczesnym i zbyt intensywnym) użytkowaniem.

Zaproponowane działania ochronne mają na celu zachowanie i odtworzenie powierzchni siedlisk oraz poprawę ich stanu zachowania.

Zaplanowany monitoring dotyczy kontroli płatów siedlisk przyrodniczych i oceny stanu ich zachowania w zakresie wykonywania działań ochronnych.

Sporządzenie planu ochrony dla Obszaru nie jest konieczne. Plan zadań ochronnych jest wystarczającym narzędziem do zapewnienia ochrony przedmiotom ochrony w obszarze.

Ustanowienie planu zadań ochronnych poprzedzone zostało przeprowadzeniem postępowania z udziałem społeczeństwa.

W dniu 16 września 2019 r. odbyło się, zorganizowane przez Regionalną Dyрекcję Ochrony Środowiska we Wrocławiu, spotkanie informacyjne dotyczące projektu nr POIS.02.04.00-00-0193/16 pn. „*Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000*” współfinansowanego ze środków Unii Europejskiej w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020. Celem spotkania było przybliżenie tematyki dotyczącej planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000, przedstawienie zakresu działań w ramach projektu oraz harmonogramu prac dla poszczególnych obszarów Natura 2000 objętych projektem. W spotkaniu udział wzięli przedstawiciele samorządów i nadleśnictw oraz instytucji, z którymi Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska we Wrocławiu będzie współpracowała w trakcie realizacji projektu.

W dniu 21 października 2019 r. na stronie internetowej (Biuletyn Informacji Publicznej) i w siedzibie Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu (na tablicy ogłoszeń) ukazało się obwieszczenie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska we Wrocławiu znak WPN.082.3.17.2019.AH z dnia 18 października 2019 r. o zamiarze przystąpienia do sporządzenia projektów zadań ochronnych dla 23 obszarów Natura 2000 (w tym dla obszaru Natura 2000 Ludów

Śląski PLH020073) Obwieszczenie zostało przekazane w celu jego upublicznienia m.in. do Urzędu Gminy Borów.

Spotkanie Zespołu Lokalnej Współpracy odbyło się w dniu 6 listopada 2019 r. w świetlicy wiejskiej w m. Ludów Śląski, gmina Borów. W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele Urzędu Gminy Borów, Starostwa Powiatowego w Strzelinie, Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa we Wrocławiu, Powiatowego Zespołu Doradztwa Rolniczego w Strzelinie, Państwowego Gospodarstwa Wodnego Wody Polskie, Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa, Centrum Ochrony Mokradeł (wykonawca ekspertyzy siedliskowej na potrzeby sporządzenia PZO) oraz osoby fizyczne – właściciele terenów w granicach obszaru. Biorący udział w spotkaniu zgodzili się na uczestnictwo w Zespole Lokalnej Współpracy. Celem spotkania było omówienie zasad pracy nad projektem planu zadań ochronnych, roli dokumentu i trybu jego sporządzania oraz przedstawienie stanu wiedzy o przedmiotach ochrony obszaru, zidentyfikowanych zagrożeniach i problemach związanych z utrzymaniem lub poprawą stanu ochrony. Dyskusja w czasie spotkania dotyczyła zinwentaryzowanych siedlisk przyrodniczych, przepisów prawnych obowiązujących w granicach obszaru Natura 2000, postępowania w przypadku zaorania siedlisk oraz o możliwość przywrócenia zaoranych siedlisk łąkowych. Następnie uczestnicy spotkania wzięli udział w wizji terenowej w granicach obszaru Natura 2000 Ludów Śląski, w trakcie której ekspert wskazał miejsca gdzie przekształcono siedliska łąkowe w grunty orne, a także zinwentaryzowane siedliska przyrodnicze oraz omówił zagrożenia dla siedlisk przyrodniczych stanowiących przedmioty ochrony ww. obszaru Natura 2000.

Obwieszczeniem znak:WPN.6320.10.2019.PT.4 z dnia 6 maja 2022 r. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu zawiadomił o możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu poprzez zapoznanie się z projektem planu zadań ochronnych i możliwości składania uwag i wniosków. Informacja została podana do publicznej wiadomości zgodnie z art. 39 ust. 1 pkt. 1, 2, 3, 4 i 5 *ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 ze zm.)* i w związku z art. 28 ust. 4 *ustawy o ochronie przyrody*.

Obwieszczenie zostało zamieszczone na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu w dniach 10 maja 2022 r. – 31 maja 2022 r., a także ukazało się drukiem w prasie lokalnej (Gazeta Wyborcza) w dniu 10 maja 2022 r. Obwieszczenie było również wywieszane na tablicach ogłoszeń:

- Urzędu Gminy Borów w dniach 10 maja 2022 r. – 31 maja 2022 r.,
- Starostwa Powiatowego w Strzelinie w dniach 18 maja 2022 r. - 31 maja 2022 r.

Osoby zainteresowane projektem miały 21 dni na składanie uwag i wniosków. W ramach udziału społeczeństwa projekt zarządzenia został przesłany do zaopiniowania do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (GDOŚ), która pismem znak: DZP-WP.6320.144.2022.JB z dnia 16 maja 2022 r. złożyła uwagi do projektu planu zadań ochronnych.

Z uwagi na nieprawidłowości w upublicznieniu ww. obwieszczenia Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska we Wrocławiu obwieszczeniem znak: WPN.6320.10.2019.PT.8 z dnia 8 czerwca 2022 r. ponownie zawiadomił o możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu poprzez zapoznanie się z projektem planu zadań ochronnych i możliwości składania uwag i wniosków. Informacja została podana ponownie do publicznej wiadomości w ww. trybie.

Obwieszczenie zostało zamieszczone na stronie internetowej Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska we Wrocławiu w dniach 13 czerwca 2022 r. – 4 lipca 2022 r., Obwieszczenie było również wywieszane na tablicach ogłoszeń:

- Urzędu Gminy Borów w dniach 13 czerwca 2022 r. – 4 lipca 2022 r. (dodatkowo obwieszczenie zamieszczono na tablicach ogłoszeń w miejscowościach Ludów Śląski i Piotrków Borowski)
- Starostwa Powiatowego w Strzelinie w dniach 9 czerwca 2022 r. – 4 lipca 2022 r. (dodatkowo obwieszczenia zamieszczono na stronie internetowej Starostwa oraz Biuletynie informacji Publicznej).

Osoby zainteresowane projektem miały 21 dni na składanie uwag i wniosków.

W ramach udziału społeczeństwa projekt zarządzenia został ponownie przesłany do zaopiniowania do Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska (GDOŚ). GDOŚ pismem znak: DZP-WP.6320.144.2022.DK z dnia 22 czerwca 2022 r. złożył uwagi do projektu planu zadań ochronnych.

Wszystkie techniczne i merytoryczne uwagi Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska zostały uwzględnione.

Projekt zarządzenia został na podstawie art. 59 ust. 2 *ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (t.j. Dz. U. z 2022 r., poz. 135 ze zm.)*, uzgodniony przez Wojewodę Dolnośląskiego pismem znak: NK-OP.054.1259.2022 w dniu 28 września 2022 r.